

D. S

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2002 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy
w składzie następującym:

Przewodniczący-Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant Monika Pałaszewska

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2002 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Mieczysława S:

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

zainteresowany: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością w B.

o zawarcie umowy sprzedaży ciepła

1) oddała odwołanie,

2) zasądza od Mieczysława Szydłowskiego na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa
Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1.000 zł (jeden tysiąc) tytułem kosztów
postępowania.

/-/ SSO Bogdan Gierzyński

Uzasadnienie:

Powód Mieczysław Szydłowski wniósł odwołanie od Decyzji pozwanego
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10.07.2001 r., w której orzekł o
zawarcu między powodem a zainteresowanym- Przedsiębiorstwem Energetyki
Ciepłej Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B. umowy
sprzedaży ciepła i ustalił jej treść.

Powód, w swoim odwołaniu domagała się zmiany treści, ustalonej Decyzją pozwanego, umowy sprzedaży przez wprowadzenie następujących zmian:

- skreślenie § 1, pkt. 3 w całości.
- skreślenia § 2 pkt. 3 w całości.
- dodania do § 2 umowy pkt. 3 o treści: „Program pracy sieci ciepłowniczej - opracowany przez Dostawcę - stanowi załącznik nrdo umowy.”
- nadania § 6 umowy treść: „Uzgodniono następujący sposób ustalania ceny za dostawę ciepła:

pkt. 1 w okresie od daty zawarcia umowy do dnia 31.12.2001 r.:

za ciepło:

$E =$ suma opłat za moc zamówioną i ciepło od 1.03.2000 r. do 30.06.2000 pomnożone przez wskaźnik inflacji na 2001 r. i podzielone przez zużycie ciepła w okresie 1.03.2000 r. do dnia 30.06.2000

za przesył:

$P =$ suma opłat za przesył od 1.03.2000 r. do 30.06.2000 pomnożona przez wskaźnik inflacji na 2001 r. i podzielona przez zużycie ciepła w okresie 1.03.2000 r. do dnia 30.06.2000

za abonament: $A = 6,41 \text{ zł/m-c} \times \text{wskaźnik inflacji 2001 r.}$

- **pkt. 2.** Za sprzedaż ciepła w kolejnych latach po 01.01.2002 r. według stawek określonych w pkt. 1 powiększonej o wielkość inflacji na dany rok, pod warunkiem, że nie wystąpią istotne zmiany w zakresie dostawy ciepła”
- dodanie do § 7 umowy pkt 8 o treści: „wypłatę odszkodowania, na rzecz Odbiorcy, za szkody, których naprawienie jest niemożliwe, w oparciu o wycenę biegłego specjalisty”.
- Dodanie w § 9, pkt. 3, po słowach: „...u odbiorców” zapisy o treści: „do czasu zamontowania przez Dostawcę urządzeń pomiarowo - rozli-

zeniowych w obiekcie Odbiorcy. Ilość zużytego ciepła na podgrzanie 7 m³ wody do temperatury + 45°C mierzonej w obiekcie Odbiorcy, nie może być wyższa niż 0,27,6 GJ/m³ z tolerancją ± 10%.

- Zastąpieniu § 10 pkt 1 ppkt a, b, c, d, e i f umowy po słowach: „Faktura zawiera:” zapisem o treści: „ilość ciepła zużytego w okresie rozliczeniowym w oparciu o wskazania urządzeń rozliczeniowo - pomiarowych i ceny zgodne z § 6 niniejszej umowy”.
- dodaniu w § 11 umowy, pkt. 1a, o treści: „...z Dostawcą:..... z przyczyn leżących po stronie Odbiorcy.
- zastąpieniu w § 15 pkt. 2, skreślić słowa: „sześciomiesięcznego” słowem: „trzymiesięcznego”.
- nadaniu § 15, pkt. 6 umowy treści: „Zmiany cen na dostawę ciepła określone w § 6 mogą być wprowadzone do umowy w formie uzgodnionego aneksu”.
- zastąpieniu we wszystkich pozostałych postanowieniach umowy słowo „taryfę”, słowem „ceną” i wszędzie tam, gdzie mówi się o tabeli regulacyjnej wpisać: „jak określono w programie pracy sieci ciepłowniczej”.

Powód swoje odwołanie uzasadniał tym, że samowolna zmiana grupy taryfowej ma jedynie na celu podwyższenie opłat przesyłowych dla odbiorcy. Określone w proponowanym zapisie § 6 zasady ustalania cen zagrożenie to likwidują.

Obowiązek opracowania Programu pracy sieci ciepłowniczej przez dostawcę jest określony w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 11.08.2000 r. w pkt. 2, § 19 i odbiorca wyraża życzenie włączenia tego Programu, jako załącznika nr 1 do umowy.

Zdaniem powoda umowa, umowa sprzedaży ciepła umowa musi zawierać co najmniej ceny i stawki opłat. Ceny te nie są cenami sztywnymi, lecz mają

charakter cen maksymalnych. Taryfy opracowane przez zainteresowanego i zatwierdzone przez pozwanego naruszają interesy odbiorców ciepła, gdyż przeliczają na nich niegospodarność zainteresowanego.

W ocenie powoda, tylko proponowany przez niego zapis § 6, jest gwarancją realizacji zapisów ustawowych i ochroną przed monopolistycznym działaniem dostawcy - pośrednika ciepła.

Powód wywodził także, że niezbędne jest wprowadzenie do umowy zapisu ograniczającego możliwość manipulowania przez dostawcę ilością ciepła niezbędną dla podgrzania 1 m³ wody do temperatury + 45°C. Opłaty za podgrzanie 1 m³ wody różnią się w poszczególnych miesiącach o kilkaset procent i nie są wcale najwyższe w okresie zimowym. Dostawca w ten sposób uzyskuje zysk, którym pokrywają własną niegospodarność.

Również wprowadzenie zapisu § 7 umowy jest uzasadnione tym, że sieci ciepłownicze są prowadzone po zagospodarowanych działkach, na których nasadzenia są nawet 15-20 letnie.

Propozycja powoda, ustalania cen w oparciu o ceny z pierwszej wprowadzonej taryfy od 1.03.2000 r. z korektą opłat za ciepło nigdy nie wyprodukowane w zbędnej Ciepłowni Miejskiej i ewentualne podwyższanie tych opłat o wskaźnik rocznej inflacji wynika z wprowadzania przez zainteresowanego podwyżek opłat, które nie mają uzasadnienia ekonomicznego.

W ocenie powoda konieczne jest też uściślenie warunku, że nielegalny pobór ciepła wynikający z nie zawarcia umowy przez odbiorcę ma miejsce wówczas, gdy wynikało z przyczyn leżących po jego stronie. Jeśli bowiem przyczyna nie zawarcia umowy leży po stronie dostawcy, to za skutki takie nie może odpowiadać odbiorca.

Powód podniósł również, że zastąpienie sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia umowy terminem trzymiesięcznym nie prowadzi do żadnych

komplikacji u producenta, dla którego produkcja ciepła jest zadaniem ubocznym przy produkcji energii elektrycznej i wyklucza zbyt długie finansowanie.

Zdaniem powoda zapisy w pkt. 8 i 9 nie wymagają dodatkowego uzasadnienia i są logiczną konsekwencją wszystkich zapisów umownych.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

W jego ocenie zarzuty odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane jest prowadzić rozliczenia z odbiorcami ciepła, odpowiednio do zakresu świadczonych usług dla poszczególnych grup taryfowych. Dla prawidłowego prowadzenia rozliczeń niezbędne jest zakwalifikowanie odbiorcy do odpowiedniej grupy taryfowej, zawartej w obowiązującej taryfie. Zainteresowany jako koncesjonowane przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do stosowania cen i stawek opłat zawartych w zatwierdzonej przez Prezesa URE i wprowadzonej jako obowiązującej taryfie.

Wniosek powoda, dotyczący ustalenia brzmienia § 2 pkt 3 umowy, nie znajduje uzasadnienia w treści obowiązujących przepisów, a w szczególności w § 19 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000 r., zgodnie z którym przedsiębiorstwo ciepłownicze udostępnia program pracy sieci ciepłowniczej, na wniosek stron, z którymi zawarło lub zawiera umowę sprzedaży ciepła. Z treści § 12 tego rozporządzenia, określającego postanowienia, które powinny znaleźć się w treści umowy sprzedaży ciepła, nie wynika, iż program pracy sieci ciepłowniczej powinien stanowić integralną część umowy sprzedaży ciepła.

Nieuzasadniony jest również, zdaniem pozwanego, wniosek powoda, dotyczący zastąpienia w projekcie umowy słowa „taryfa” słowem „cena”, gdyż zgodnie z definicją, zawartą w art. 3 pkt 17 ustawy - Prawo energetyczne, taryfa jest to zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany

przez przedsiębiorstwo energetyczne i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą.

Przepisy ustawy Prawo energetyczne oraz rozporządzeń wykonawczych, nie upoważniają Prezesa URE do ustalania szczególnych zasad odpowiedzialności w sposób zaproponowany przez powoda, a ponadto zgodnie z treścią § 15 pkt 8 umowy, w sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, a zatem strony będą mogły dochodzić swych roszczeń na zasadach tam przewidzianych.

W ocenie pozwanego, wniosek powoda, dotyczący modyfikacji brzmienia § 9 pkt 3 umowy nie znajduje uzasadnienia, gdyż przepisy ustawy Prawo energetyczne oraz rozporządzeń wykonawczych, a w szczególności § 35 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r., który reguluje m.in. kwestię obliczania opłaty za ciepło dostarczone w celu podgrzania wody wodociągowej, jak również obowiązującej taryfy dla Przedsiębiorstwa, nie zawierają uregulowań dotyczących ustalania maksymalnej ilości ciepła, która może być zużyta dla podgrzewania wody wodociągowej. Natomiast zgodnie z treścią § 13 pkt 1 lit. d tego rozporządzenia oraz niekwestionowanego przez strony § 7 pkt 6 umowy sprzedaży ciepła, zainteresowany jest zobowiązany do dotrzymywania standardów jakościowych obsługi odbiorców, określonych (w braku szczegółowych uregulowań umownych - co ma miejsce w powyższej sprawie) w § 27 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2 lit. b) oraz pkt 3 i 4 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Gospodarki.

Pozwany podniósł też, że zgodnie z treścią § 31 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r., w rozliczeniach prowadzonych z odbiorcami przez dystrybutora ciepła stosuje się opłaty obliczane na podstawie ustalonych w taryfie stawek opłat stałych i zmiennych za usługi przesyłowe i stawek opłat abonamentowych, cen za zamówioną moc ciepłą, cen ciepła i cen nośnika ciepła, ustalonych dla danej sieci ciepłowniczej przez

wytwórcę ciepła lub wytwórcę i dystrybutora ciepła, od którego kupowane jest ciepło sprzedawane odbiorcom.

Propozycja brzmienia § 11 pkt 1 a umowy, ustalonej Decyzją, odpowiada definicji nielegalnego poboru paliw lub energii, zawartej w art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne, a w związku z tym, zgodnie ze stanowiskiem pozwanego, propozycja powoda dotycząca zmodyfikowania omawianego zapisu umowy nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie pozwanego sześciomiesięczny okres wypowiedzenia w większym stopniu chroni interesy odbiorcy w przypadku wypowiedzenia umowy w trakcie trwania sezonu grzewczego, niż zaproponowany przez powoda termin trzymiesięczny. Dłuższy termin wypowiedzenia pozwala zainteresowanemu na dokonanie odpowiednich zmian techniczno - organizacyjnych koniecznych ze względu na zaprzestanie dostarczania ciepła do obiektu odbiorcy, co może mieć znaczenie zwłaszcza w przypadku wypowiedzenia umów przez większą liczbę odbiorców. Ponadto § 15 pkt 3 umowy sprzedaży ciepła, przewiduje możliwość skrócenia okresu wypowiedzenia.

Pozwany podniósł także, że w myśl § 2 pkt 17 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 11 sierpnia 2000 r. tabela regulacyjna powinna zostać określona w umowie sprzedaży ciepła.

Zainteresowany wniósł o oddalenie odwołania i poparł w całości stanowisko pozwanego.

Sąd Antymonopolowy, rozpoznając odwołanie, zważył co następuje:

Pozwany nie kwestionuje Decyzji pozwanego w części orzekającej zawarciu umowy, kwestionując jedynie jej treść.

Zgodnie z treścią art. 45 a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.), przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie cen i stawek opłat zawartych w taryfie lub cen i stawek opłat ustalanych na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ust. 1, wylicza opłaty za dostarczane do odbiorcy paliwa gazowe, energię elektryczną lub cie-

pło. Przepis ten w sposób jednoznaczny określa regułę, w myśl której przedsiębiorstwo energetyczne musi wyliczać opłaty za dostarczane do odbiorcy paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło, o ile nie zostanie z tego obowiązku zwolniony przez Prezesa URE w trybie art.49 ust 1 Prawa energetycznego. W odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych objętych obowiązkiem uzyskania koncesji, taryfy te muszą być zatwierdzone przez Prezesa URE i opublikowane.

Powyższe zasady mają charakter bezwzględny. Koncesjonowane przedsiębiorstwo energetyczne, jakim jest bezspornie zainteresowany, musi stosować ceny określone w taryfie i nie może zawierać indywidualnych umów z odbiorcami przewidujących inny sposób rozliczenia.

Ustawa nie zabrania stosowania w rozliczeniach z odbiorcami różnego rodzaju upustów, zniżek i bonifikat, jednak zarówno ich wysokości jak i zasady udzielania muszą być określone w zatwierdzonej taryfie.

Żądanie powoda zmiany § 1 pkt 3, § 6, § 10 pkt 1, 15 pkt 6 oraz żądanie zastąpienia słowa taryfa słowem cena jest więc całkowicie sprzeczne z powołanym wyżej przepisem.

Przepisy §§ 30-34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem (Dz. U. Nr 96, poz1053) jednoznacznie uszczegóławia zasady rozliczeń, regulując tę kwestię odmiennie niż żąda tego powód.

Jak trafnie podniósł pozwany, przepis § 19 ust 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 72, poz. 845) przewiduje jedynie obowiązek udostępniania odbiorcom programu pracy sieci ciepłowniczej i nie ma powodu, aby włączać go do treści umowy. Program nie wpływa bowiem na

treść stosunków pomiędzy przedsiębiorcą energetycznym a odbiorcą wynikających z zawartej umowy.

Żądanie zmiany treści § 2 pkt 3 umowy należy uznać za bezzasadne.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zarzuty niegospodarności pod adresem zainteresowanego nie zostały poparte żadnymi dowodami. Zgodność z prawem przedstawianych taryf jest badana przez Prezesa URE i powód nie jest uprawniony do kwestionowania jego rozstrzygnięć w tym zakresie.

Sąd Antymonopolowy podzielił również stanowisko pozwanego, że nie ma uzasadnienia żądanie wprowadzenia do § 7 umowy pkt 8 o treści: „wypłatę odszkodowania, na rzecz Odbiorcy, za szkody, których naprawienie jest niemożliwe, w oparciu o wycenę biegłego specjalisty”. Przepisy kodeksu cywilnego w sposób wyczerpujący regulują odpowiedzialność za wyrządzone szkody.

Zauważyć również należy, że proponowany przez powoda zapis jest niejasny i nieprecyzyjny. Nie wiadomo, kto i w jaki sposób wskaże „biegłego specjalistę”, kto i w jaki sposób stwierdzi jego kwalifikacje i wreszcie jaki charakter będzie miała jego wycena. Proponowany zapis sugeruje, że wycena ta będzie miała charakter rozstrzygający, co nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego.

Proponowany przez powoda zapis § 9 pkt 3 umowy również nie odpowiada obowiązującemu prawu. Zasady dostarczania nośnika ciepła określa tabela regulacyjna (§ 2 pkt 33 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 października 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem), która musi zapewniać dotrzymanie standardów jakościowych określonych w § 27 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów ja-

kościowych obsługi odbiorców, których to obowiązek wynika z § 7 pkt 6 umowy.

Również propozycja zmian § 11 pkt 1 a umowy jest niezasadna, nie tylko z tego powodu, że odpowiada definicji nielegalnego poboru paliw lub energii, nie odpowiada definicji zawartej w art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne. Brak umowy jest bezwzględna przeszkodą w odbiorze energii, niezależnie od tego z jakich przyczyn nie doszło do jej zawarcia. Pobieranie energii bez umowy, jest więc działaniem nielegalnym, bez względu na przyczyny.

W ocenie Sądu Antymonopolowego powód nie wskazał również żadnych konkretnych przyczyn, dla których należy zmienić ustalony przez pozwanego w zaskarżonej Decyzji termin wypowiedzenia. Podzielić należało stanowisko pozwanego, że sześciomiesięczny okres wypowiedzenia w większym stopniu chroni interesy odbiorcy w przypadku wypowiedzenia umowy w trakcie trwania sezonu grzewczego, niż. Dłuższy termin wypowiedzenia pozwala zainteresowanemu na dokonanie odpowiednich zmian techniczno - organizacyjnych koniecznych ze względu na zaprzestanie dostarczania ciepła do obiektu odbiorcy, co może mieć znaczenie zwłaszcza w przypadku wypowiedzenia umów przez większą liczbę odbiorców. Zauważyć także należy, że zmiana sposobu zaopatrzenia w ciepło związana jest z inwestycjami, które z zasady planuje się w dłuższym okresie czasu.

Z tych też względów odwołanie, wobec braku podstaw do jego uwzględnienia, należało oddalić (art. 479⁵³ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu (art.98 k.p.c.).

SSO Bogdan Gierzyński

Na oryginalnym dokumencie podpisany

Za zgodność

[Handwritten signature]
Sekretarz